

Raport Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe, 2011/12 („Pensje - wraz z dodatkami - nauczycieli i dyrektorów szkół w Europie, 2011/12") to kolejna edycja corocznej publikacji Eurydice prezentującej różne aspekty wynagrodzeń w sektorze edukacji w Europie. Publikacja zawiera porównywalne zestawienia danych dotyczących płac nauczycieli i dyrektorów w sektorze publicznym od edukacji przedszkolnej do szkolnictwa średniego drugiego stopnia w krajach Unii Europejskiej oraz Islandii, Liechtensteinie, Norwegii i Turcji.

Raport składa się z dwóch zasadniczych części - części porównawczej oraz opisów krajowych. W opisach krajowych zebrano informacje dotyczące organów odpowiedzialnych za określanie podstawowego ustawowego wynagrodzenia w szkołach publicznych, wynagrodzeń i zasad ich ustalania w sektorze prywatnym, minimalnych i maksymalnych rocznych wynagrodzeń brutto w pełni wykwalifikowanych nauczycieli oraz dyrektorów zatrudnionych na pełny etat w szkołach publicznych, rzeczywistych poziomów wynagrodzeń (tam, gdzie dane są dostępne), wzrostu lub spadku płac w ostatnich dwóch latach oraz dodatków do wynagrodzeń. Dane obejmują rok szkolny 2011/12.

Główne wnioski raportu

- W większości krajów podstawowe zasady wynagradzania nauczycieli i dyrektorów szkół ustala się na szczeblu centralnym.
- Pensje nauczycieli finansowanych przez państwo szkół niepublicznych w większości krajów rządzą się tymi samymi prawami co pensje nauczycieli szkół publicznych.
- Wzrost zarobków wiąże się w większości krajów ze stażem pracy nauczyciela.
- Rzeczywiste zarobki nauczycieli są bliskie poziomowi maksymalnych ustawowych zarobków.
- Zwiększa się liczba krajów, które obniżają lub zamrażają płace nauczycieli ze względu na cięcia budżetowe. Polska należy do niewielu państw, w których wynagrodzenia nauczycieli w ostatnich latach wzrosły.
- W większości badanych krajów przyznaje się nauczycielom dodatki do pensji za realizację dodatkowych zadań. Tylko połowa krajów stosuje dodatki za dobre wyniki oceny pracy nauczyciela lub wyniki osiągnięte przez uczniów.

Najważniejsze dane dotyczące Polski

Z raportu Eurydice wynika, że pomimo kryzysu ekonomicznego wynagrodzenia polskich nauczycieli, w odróżnieniu od wielu krajów europejskich, w ostatnich latach wyraźnie wzrosły.

Pensje ustawowe nauczycieli polskich po raz kolejny wzrosły w roku szkolnym 2011/12 w stosunku do roku poprzedniego. Niewiele krajów europejskich może pochwalić się podobnym wynikiem, obok Polski są to jedynie Słowacja, Czechy oraz Islandia. W wielu krajach płace nauczycieli zamrożono, najprawdopodobniej w związku z kryzysem gospodarczym. Dotyczy to m.in. Wielkiej Brytanii, Hiszpanii czy też krajów bałtyckich.

Wzrost pensji nauczycieli w latach 2011 i 2012 wynikał z priorytetów przyjętych w 2007 r. przez rząd, w celu poprawy jakości edukacji poprzez, między innymi, wzmocnienie pozycji zawodowej nauczyciela, i dokonał się w ramach projektu podniesienia wynagrodzeń nauczycieli w latach 2008 - 2012 średnio o 50%. W związku z powyższym, po podwyżkach płac realizowanych od 2008 r., w latach 2010 - 2012 kontynuowano zwiększanie wynagrodzeń nauczycieli: w 2010 r. - o 7%, w 2011 r. - o kolejne 7%, w 2012 r. - o 3,8% .

O ile roczna minimalna pensja nauczyciela polskiego na wszystkich poziomach edukacji (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum) wynosi ok. 60-76% PKB na jednego mieszkańca (59% dla nauczyciela

Wynagrodzenia nauczycieli w Polsce i Europie. Ciekawy raport Eurydice

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: wtorek, 09, październik 2012 00:00

Tadeusz Narkun

Odśloni: 4169

zatrudnionego w szkole podstawowej, 67% dla nauczyciela w gimnazjum i 76% dla nauczyciela zatrudnionego w szkole na poziomie liceum), to pensja maksymalna wyrażona w odsetku PKB jest równa lub nawet przewyższa PKB na jednego mieszkańca. W szkole podstawowej nauczyciel otrzymuje pensję maksymalną w wymiarze 99% PKB, w gimnazjum - w wymiarze 112%, a w liceum 129%.

W niektórych krajach, takich jak Łotwa, Litwa, Rumunia i Słowacja, minimalna pensja nauczyciela w szkole podstawowej wynosi poniżej 50% PKB na jednego mieszkańca. Jedynie w krajach takich jak Cypr, Niemcy, Hiszpania, Portugalia i Turcja minimalna pensja nauczyciela wyraźnie przewyższa poziom PKB na jednego mieszkańca.

W kontekście powyższych tez raportu Eurydice warto przypomnieć dane dotyczące pensji polskich nauczycieli, zawarte w publikacji „Education at a Glance, OECD Indicators, 2012”. Podobnie jak w większości krajów OECD, kształtują się one na poziomie powyżej 0,75 pensji pracowników z wyższym wykształceniem w wieku 25-64 lat. Relacje te wynoszą w Polsce dla nauczycieli szkół podstawowych 0,76, podczas gdy dla krajów OECD relacja ta wynosi średnio 0,82. Wśród krajów OECD, w których relacje pensji nauczycieli szkół podstawowych do pensji pracowników z wyższym wykształceniem są niższe niż w Polsce znalazły się: Austria (0,58), Czechy (0,53), Estonia (0,57), Holandia (0,70), Węgry (0,58), Włochy (0,57) oraz Stany Zjednoczone (0,67).

Wartości pensji ustawowych prezentowane dla polskich nauczycieli nie odzwierciedlają rzeczywistych zarobków nauczycieli, które uwzględniają takie elementy jak dodatki do pensji, czy kwalifikacje nauczyciela, przez co wyliczone na potrzeby publikacji pensje rzeczywiste przewyższają statutowe wartości maksymalne. W Polsce, wśród wielu dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczyciel, występuje m.in. dodatek motywacyjny, przyznawany przez dyrektora szkoły za osiągnięcia dydaktyczne, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania, szczególne osiągnięcia edukacyjne na szczeblu całej szkoły, czy szczególne zaangażowanie podczas wypełniania obowiązków i zadań. Raport Eurydice zawiera również informacje o rodzajach dodatków do pensji dla nauczycieli w poszczególnych krajach.

źródło: men.gov.pl, http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/facts_and_figures_en.php#salaries - raport w języku angielskim